

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет суспільно-гуманітарних наук
Кафедра філософії та релігієзнавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з наукової роботи

Наталія ВІННІКОВА

«*Вересня*» 2023 р.

**ПРОГРАМА ПРАКТИКИ
НАУКОВО-ВИКЛАДАЦЬКОЇ**

для аспірантів

спеціальність: 031 Релігієзнавство

рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)

освітньо-наукова програма «Релігієзнавство»

Київ – 2023

Розробник: *Ломачинська І.М.*, доктор філософських наук, професор кафедри філософії Історико-філософського факультету Київського університету імені Бориса Грінченка

Програму практики розглянуто і затверджено на засіданні Вченої ради Історико-філософського факультету

Протокол від «25» серпня 2021 року № 1

Секретар *Д. Март* Руслана МАРТИЧ

Програму практики розглянуто і затверджено на засіданні кафедри філософії Історико-філософського факультету

Протокол № 1 від 31 серпня 2021 р.

Завідувач кафедри *Р. Додонов* Роман ДОДОНОВ

Програму практики погоджено з гарантом освітньо-наукової програми «Релігієзнавство»

«31» серпня 2021 р.

Гарант освітньо-наукової програми *Ірина Ломачинська* Ірина ЛОМАЧИНСЬКА

Робочу програму перевірено

«1» вересня 2021 р.

Завідувач аспірантури, докторантури *Ілона Тригуб* Ілона ТРИГУБ

Пролонговано:

на 2022/2023 н.р. *О. Остащук* (*Остащук І.В.*), «13» 09 2022 р., протокол № 2

— (підпис) (ПІБ)
на 2023/2024 н.р. *Горбань О.В.* (*Горбань О.В.*), «01» 09 2023 р., протокол № 1

— (підпис) (ПІБ)
на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол №
— (підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол №
— (підпис) (ПІБ)

ПРАКТИКА НАУКОВО-ВИКЛАДАЦЬКА

1. Опис практики

Найменування показників	Характеристика практики за формами навчання	
	денна	заочна
Вид практики	Науково-викладацька	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / тижнів	6 / 4	
Рік навчання	3	3
Семестр	5	5
Обсяг кредитів	6	6
Обсяг годин	180	180
Форма семестрового контролю	залік	

2. Бази практики

Організатором практики аспіранта є випускова кафедра аспіранта.

Базою для проходження практики є кафедра, на якій працює керівник або випускова кафедра.

3. Мета та завдання науково-викладацької практики

Мета: Поглиблення і розширення комплексу професійних компетентних якостей аспірантів, необхідних для майбутньої самостійної науково-педагогічної діяльності в релігієзнавчій галузі.

Завданнями науково-викладацької практики є формування наступних загальних та фахових компетентностей:

- Здатність до реалізації професійної та науково-дослідної діяльності на основі знань про сучасні новації у релігієзнавчій системі знань (ЗК 5);
- Здатність до ефективного застосування методів викладання фахових дисциплін з релігієзнавства у вищій школі, здатність раціонально та науково обґрунтовано організувати самостійну роботу студентів (ФК 5);
- Здатність аналізу відповідних інституційних норм соціальної організації - основних соціальних інститутів, економічних, політичних, конфесійних структур, закладів, установ та ієрархій; здатність розробляти й упроваджувати нові методи моделювання й оптимізації систем державного управління з урахуванням потенціалу функціонування релігійних інституцій (ФК 9).

4. Результати проходження науково-викладацької практики

В результаті проходження практики аспірант:

- **ПРН 6** Здатен реалізовувати професійну та науково-дослідну діяльність на основі знань про сучасні новації в галузі релігієзнавства;

- **ПРН 8** Здатен представляти в усній і письмовій формах перед фаховою і нефаховою аудиторією результати власної дослідницької діяльності;
- **ПРН 12** Володіє сучасними методами викладання фахових дисциплін з релігієзнавства у вищій школі, а також демонструє здатність раціонально та науково обґрунтовано організувати самостійну роботу студентів.

5. Структура науково-викладацької практики

Науково-викладацька практика в системі вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні є компонентом професійної підготовки до науково-педагогічної діяльності та являє собою вид практичної діяльності аспірантів щодо здійснення навчально-виховного процесу у закладах вищої освіти, включаючи викладання спеціальних дисциплін, організацію навчальної діяльності студентів, наукову та науково-методичну роботу.

Науково-викладацька практика має дві частини: наукову (аналітичну) та викладацьку, кожна з яких містить певний розподіл годин та завдань.

2) Етапи практики:

Етапи практики та види діяльності аспірантів	Розподіл годин між видами робіт
Етап 1 Установча конференція у форматі засідання кафедри з науково-викладацької практики (отримання завдань, рекомендацій та форми звітності).	2
Етап 2. Наукова практика	87
1) Опрацювання джерелознавчої бази та підготовка матеріалів для наукової статті	30
2) Подання статті до друку	40
3) Підготовка доповіді та участь у конференції	17
Етап 3. Викладацька практика	87
1) Відвідування лекцій, семінарських/практичних занять викладачів	35
2) Планування, викладання та аналіз результатів власної професійної діяльності (проведення лекційних занять, семінарських занять, розробка завдань для самостійної роботи студентів)	52
Етап 4. Підбиття підсумків практики	4
Підготовка та подання звіту про проходження практики	2

Обговорення проведення навчальних занять з викладачами випускової кафедри, презентація результатів практики на кафедрі-базі практики	2
Разом	180

6. Зміст науково-викладацької практики

Науково-викладацька практика аспірантів передбачає такі види діяльності:

1. Аналіз світових освітніх новацій вивчення релігій вивчення релігій.
2. Вивчення досвіду викладання релігієзнавчих дисциплін провідних викладачів-релігієзнавців Університету та інших академічних та науково-дослідницьких установ релігієзнавчого спрямування.
3. Розробка плану та змісту навчальних занять з урахуванням набутих знань, методична робота з дисциплін релігієзнавчого спрямування.
4. Самостійне проведення навчальних занять з релігієзнавчих дисциплін (семінарів, практичних занять, лекцій).
5. Участь в оцінюванні якості різних видів робіт колег-аспірантів.
6. Індивідуальна робота зі студентами, участь у роботі студентських наукових гуртків, керівництво науковими студентськими дослідженнями релігієзнавчого спрямування.
7. Розробка дидактичних матеріалів до занять, участь у позааудиторних заходах, надання індивідуальної допомоги студентам.

6.1 Завдання аспірантів під час проведення практики

Науково-викладацька практика аспірантів передбачає такі види діяльності:

1. Вивчення досвіду викладання провідних викладачів Університету під час відвідування аудиторних занять з навчальних дисциплін.
2. Розробка плану та змісту навчальних занять, методична робота з дисципліни.
3. Самостійне проведення навчальних занять з дисципліни (семінарів, практичних занять, лекцій).
4. Індивідуальна робота зі студентами, керівництво науковими студентськими дослідженнями.
5. Ознайомлення з інформаційними, довідковими, реферативними виданнями з проблеми дослідження.
6. Написання оглядового реферату з теоретичної частини дисертаційного дослідження.
7. Участь у науково-дослідній роботі кафедри (допомога у підготовці до видання збірників наукових праць, у підготовці і проведенні наукових конференцій тощо).
8. Виступи з доповідями на засіданні кафедри (наукових конференціях молодих вчених, науково-практичних конференціях Університету).

9. Підготовка і написання статті або тез наукової доповіді спільно з науковим керівником дисертаційного дослідження;

6.2. Обов'язки аспірантів під час проходження практики

1. Під час установчих зборів (до початку практики) ознайомитись з Наказом про проведення практики.
2. Своєчасно прибути на установчі та звітні збори.
3. Одержати від керівника Програму практики, консультацію щодо форм звітності та оформлення необхідних документів.
4. Ознайомитись із правилами техніки безпеки, охорони праці, внутрішнього трудового розпорядку праці та пунктуально дотримуватися їх.
5. У повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені Програмою практики.
6. Своєчасно оформити звітну документацію.
7. Захистити звіт про проходження практики.

6.3. Обов'язки керівників практики

1. Ознайомити аспірантів із Програмою практики, її метою, завданнями, критеріями оцінювання результатів, вимогами до звіту з практики.
2. Здійснювати контроль за своєчасним прибуттям аспірантів для проходження практики, за виконанням ними Програми практики.
3. Надавати аспірантам методичну допомогу під час виконання завдань практики.
4. Здійснювати контроль умов праці і побуту аспірантів на базі практики, проведення з ними необхідного інструктажу з охорони праці та техніки безпеки.
5. Брати участь в установчих та звітних зборах.
6. Оцінити результати проходження аспірантами практики.

Підбиття підсумків практики.

1. Обговорення проведення навчальних занять з викладачами випускової кафедри музикознавства та музичної освіти.
2. Представлення матеріалів конференцій та друкованих публікацій.
3. Презентація результатів практики на кафедрі-базі.

7. Контроль навчальних досягнень аспіранта

Основними звітними документами проходження науково-викладацької практики аспіранта є письмовий звіт з переліком діяльності та виконаної роботи.

7.1. Система оцінювання навчальних досягнень аспірантів Денна та заочна форма (частина практики «наукова»)

Вид діяльності аспіранта	Максимальна к-сть балів за одиницю		
		Кількість одиниць	Кількість балів
Опрацювання джерелознавчої бази для наукової статті (10 позицій джерел)	20	1	20
Підготовка матеріалів для статті	60	1	60
Подання статті до друку	20	1	20
Разом			100
Форма контролю	Залік		

Денна форма (частина практики «викладацька»)

Вид діяльності аспіранта	Максимальна к-сть балів за одиницю		
		Кількість одиниць	Кількість балів
Відвідування лекцій викладачів	1	5	5
Відвідування семінарських/практичних занять	1	5	5
Проведення лекційного заняття	10	4	40
Проведення семінарського/практичного заняття	10	3	30
Розробка завдань для самостійної роботи студентів/модульного контролю/ розробка елементів електронного навчального курсу/ інші завдання	5	4	20
Разом			100
Форма контролю	Залік		

Заочна форма (частина практики «викладацька»)

Вид діяльності аспіранта	Максимальна к-сть балів за одиницю		
		Кількість одиниць	Кількість балів
Відвідування лекцій викладачів	5	2	10
Відвідування семінарських/практичних занять	5	2	10
Проведення лекційного заняття	10	2	20
Проведення семінарського/практичного заняття	10	2	20
Розробка завдань для самостійної роботи студентів/модульного контролю/ розробка елементів електронного навчального курсу/ інші завдання	8	5	40
Разом			100
Форма контролю	Залік		

7.2 Форми проведення семестрового контролю

Семестровий контроль здійснюється у формі звіту шляхом виведення спільної оцінки за дві частини практики.

Звіт підписується і затверджується керівником практики (науковим керівником) та подається у термін, встановлений кафедрою.

7.3 Критерії оцінювання

Підсумки практики підбиваються на останньому засіданні кафедри, яке передуює даті закінчення науково-викладацькій практиці.

Критеріями оцінки є:

- Успішність виконання аспірантом індивідуальних завдань практики.
- Дотримання аспірантами етичних правил, правил внутрішнього розпорядку закладів вищої світи.
- Власна активність, ініціативність аспіранта у процесі виконання завдань практики.
- Повнота, логічність і досконалість звіту про проходження практики.
- Якість, коректність, теоретична грамотність і практична цінність наданих методичних матеріалів.

Оцінка процесу проходження практики аспірантів керівником є рекомендаційною. Підсумкову оцінку надає кафедра на основі виступу аспіранта та представлених звітних матеріалів, засвідчених керівником практики.

7.4. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками.
B	82 – 89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75 – 81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69 – 74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60 – 68 балів	Достатньо – мінімальний можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX F	1– 59 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним проходженням – досить низький рівень знань/умінь/навичок, що вимагає повторного проходження

Факультет суспільно-гуманітарних наук

Кафедра філософії та релігієзнавства

ЗВІТ
про проходження НАУКОВО-ВИКЛАДАЦЬКОЇ практики

(ППП аспіранта)

(ППП керівника, науковий ступінь, вчене звання)

За період практики було здійснено:

№	Зміст тем/видів діяльності за етапами практики	Звітність (стаття, участь у конференції тощо)	Кількість балів за виконання
	Загальна кількість балів:		

Підсумкова оцінка: _____

“ _____ ” _____ 20__ р.

Аспірант _____
(підпис)Керівник _____
(підпис)

Звіт затверджено на засіданні кафедри

Протокол № _____ від “ _____ ” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (_____)
(підпис)